

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. голови приймальної комісії

Ярослав АГІЙ

27 березня 2025 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
конкурсного відбору для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр»
на основі повної загальної (профільної) середньої освіти
за денною та заочною формою здобуття освіти**

СТУПІНЬ (РІВЕНЬ) ОСВІТИ

Бакалавр

освітній (освітньо-професійний) ступінь

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

(шифр та найменування галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

B5 Музичне мистецтво

(код та найменування спеціальності)

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА
ПРОГРАМА**

Музичне мистецтво

(назва освітньої програми)

Програма вступного випробування конкурсного відбору для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр» на основі повної загальної (профільної) середньої освіти зі спеціальності 135 «Музичне мистецтво» за денною та заочною формою здобуття освіти. Галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки», освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво». Ужгород. АКиМ. 2025. 12 с.

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва від 27 березня 2025 року (протокол № 9).

Завідувач кафедри
музичного мистецтва

Вероніка ГАСНЮК

Розглянуто і схвалено на засіданні приймальної комісії Академії від 27 березня 2025 року (протокол № 4).

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Одним з вступних випробувань конкурсного відбору для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр» зі спеціальності В5 «Музичне мистецтво» за освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво» (денна та заочна форма здобуття освіти) відповідно до Правил прийому на навчання до Комунального закладу вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради для здобуття вищої освіти в 2025 році (далі – Правила прийому в 2025 році) є творчий конкурс.

Творчий конкурс — це форма вступного випробування для вступу на основі ПЗСО та НРК5, яка передбачає демонстрацію та оцінювання творчих здібностей вступника (у тому числі здобутої раніше спеціалізованої освіти), необхідних для здобуття вищої освіти за спеціальністю В5 «Музичне мистецтво» за освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво», і проводиться виключно в очному форматі (для вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території, та/або складала НМТ у 2025 році за кордоном допускається використання дистанційного формату) в межах одного дня (результат оцінювання оприлюднюється не пізніше наступного дня).

Дана програма вступного випробування визначає порядок організації та проведення творчого конкурсу, який передбачає демонстрацію та оцінювання творчих здібностей вступника (у тому числі здобутої раніше спеціалізованої освіти), необхідних для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю В5 «Музичне мистецтво» за освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво», і проводиться в один тур у межах одного дня (результат оцінювання оприлюднюється не пізніше наступного дня).

Метою творчого конкурсу є перевірка теоретичних знань та практичних вмінь вступників з метою визначення рівня їх професійної підготовки, перевірка здібностей та відповідності їх обраній спеціальності. Питання теоретичної складової визначають загальний інтелектуальний та культурний рівень, володіння теоретичними знаннями, сприяють оцінці практичних вмінь та навичок, необхідних для здобуття обраної спеціальності.

Умови проведення вступного випробування для кожного вступника, що подає документи на денну або заочну форму здобуття освіти, передбачають відповідність певному рівню компетенції. Вступ на спеціальність В5 «Музичне мистецтво» за освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво» відбувається на основі повної загальної (профільної) середньої освіти з середньою спеціалізованою музичною освітою або підготовкою за освітньою програмою фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво».

Під час творчого конкурсу вступник повинен:

- виконувати грамотно і виразно різні за жанром, характером, стилем та формою музичні твори;
- виявляти специфічні особливості музичної форми виконуваних творів;
- володіти виконавською технікою і засобами музичної виразності.

Творчий конкурс передбачає встановлення рівня теоретичної та виконавської готовності вступників до навчання в Академії та складається з двох етапів:

1. Виконавська майстерність.
2. Колоквіум (проводиться безпосередньо після виконання програми).

Академія забезпечує відеозапис творчого конкурсу не менше ніж з двох камер відеоспостереження, оприлюднення на офіційному вебсайті Академії, а також зберігання відеоматеріалів після проведення творчого конкурсу та знеособлених письмових робіт учасників конкурсу творчих здібностей на цих ресурсах у відкритому доступі протягом одного року у вигляді активних інтернет-посилань. Відеозапис творчого конкурсу вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території не оприлюднюються, але зберігаються в приймальній комісії Академії.

У кожній заяві на участь у творчому конкурсі вступник надає згоду на відеозапис творчого конкурсу, оприлюднення відеозапису творчого конкурсу на офіційному вебсайті Академії, а також зберігання відеоматеріалів після проведення творчого конкурсу та знеособлених письмових робіт конкурсу творчих здібностей на цих ресурсах у відкритому доступі протягом одного року у вигляді активних інтернет-посилань, крім вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території.

Для вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території, та/або складала НМТ у 2025 році за кордоном допускається використання дистанційного формату проведення вступного випробування. Дистанційна форма проведення вступного випробування для вищенаведених категорій вступників відбувається згідно з рішенням Приймальної комісії Академії на підставі особистої заяви вступника. Заява може бути подана особисто в паперовій формі або в електронній формі на електронну поштову адресу **vstup@uica.education**, за умови встановлення приймальною комісією фізичної особи (вступника) шляхом електронної ідентифікації – перевірки накладеного на заяву КЕП вступника.

Вступникам дозволяється брати з собою необхідні для творчого конкурсу предмети (інструменти, костюми, диски із записами фонограми для вокалістів тощо).

У разі участі у вступному випробуванні у дистанційній формі вступник завчасно, не пізніше дня, що передус дню проведення вступного випробування, надсилає на електронну поштову адресу **vstup@uica.education** файл відеозапису свого виступу (I етап творчого конкурсу). Після реєстрації на творчий конкурс вступник отримає на вказану під час реєстрації електронну поштову адресу інструкцію для надсилання запису відео.

Вимоги до відеозапису:

- запис може здійснюватися на фото (відео) камеру або на телефон;
- у налаштуваннях потрібно обрати формат запису, який дозволяє записувати відео без пауз не менше 30 хв.;
- у налаштуваннях потрібно зазначити ручний рівень гучності та відрегулювати його;

- камеру потрібно поставити таким чином, щоб було помітно обличчя та вступника у повний зріст;

- перед початком виступу необхідно представитися (назвати своє прізвище, ім'я, по-батькові) і зазначити, що це відео записане спеціально для вступу до Академії;

- зазначити перелік творів програми з фаху, які будуть виконані.

Вимоги до файлу відеозапису:

- файл повинен бути будь-якого формату який дозволяє відтворення відео;

- назва файлу повинна містити наступні дані: прізвище та ініціали вступника, код та назву спеціальності (В5 «Музичне мистецтво») та вказівку на основу вступу (освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, фахового молодшого бакалавра).

У разі участі у вступному випробуванні у дистанційній формі II етап творчого конкурсу (Колоквіум) буде відбуватися онлайн (у режимі реального часу) за допомогою попередньо погоджених, під час проведення консультацій, інформаційно-телекомунікаційних технологій (через відео-конференцію Zoom, Google Meet тощо).

Вступники зареєстровані на творчий конкурс у дистанційній формі отримають посилання для участі в II етапі вступного випробування у режимі реального часу (онлайн) на електронну пошту, вказану при реєстрації. Для коректного проходження творчого конкурсу онлайн необхідно заздалегідь перевірити все необхідне:

- у налаштуваннях електронної пошти повинно бути вказане справжнє ім'я та прізвище вступника;

- у налаштуваннях програми Zoom, Google Meet тощо повинне бути вказане справжнє ім'я та прізвище вступника;

- на початку творчого конкурсу вступник повинний пред'явити на камеру документ, що посвідчує особу або завантажити його фотокопію в чат відеоконференції Zoom, Google Meet тощо;

- мати аркуш паперу та ручку на випадок, якщо екзаменатори попросять вступника щось записати та продемонструвати відповідь на камеру або за допомогою фотографії в чаті, а якщо вступник не зможе зробити цього то шляхом демонстрації екрану пристрою в Zoom, Google Meet тощо.

Важливо! На випадок, якщо під час творчого конкурсу виникнуть проблеми зі зв'язком, не працюватиме вебкамера тощо, потрібно заздалегідь записати на відео виконання творчих завдань згідно з програмою вступного випробування.

Перед проведенням вступного випробування проводиться обов'язкове консультування згідно з графіком, оприлюдненим на офіційному вебсайті Академії. Під час консультацій узгоджуються: обраний для виконання репертуар; питання технічного забезпечення музичного супроводу; формат виконання вокальних або інструментальних творів та інші аспекти, що стосуються виконання програми творчого конкурсу.

Вступники, які без поважних причин не з'явилися на вступне випробування у час, визначений розкладом проведення вступних випробувань, оприлюдненим

на офіційному вебсайті Академії, не допускаються до участі в конкурсному відборі за відповідною конкурсною пропозицією. У разі наявності документально підтверджених поважних причин вступники можуть бути допущені до проходження пропущених вступних випробувань на підставі рішення приймальної комісії, в межах установлених термінів вступної кампанії та розкладу проведення вступних випробувань. Перескладання вже складених вступних випробувань не допускається.

Рішенням приймальної комісії результати вступного випробування за однією конкурсною пропозицією можуть бути зараховані за заявою вступника для участі в конкурсному відборі на іншу конкурсну пропозицію в Академії.

ПРОГРАМНІ ВИМОГИ **до вступників при проходженні творчого конкурсу**

Творчий конкурс складається з двох етапів:

1. Виконавська майстерність.
2. Колоквіум (проводиться безпосередньо після виконання програми).

І етап – Виконавська майстерність

Передбачає виконання напам'ять сольної програми (твори різних музичних стилів та жанрів) з обраного фаху.

Загальна тривалість сольної програми – до 20 хвилин.

ФОРТЕПІАНО

- ✓ Поліфонічний твір
- ✓ Твір великої форми
- ✓ П'єса кантиленного характеру українського або зарубіжного композитора
- ✓ П'єса або етюд технічного спрямування

НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ

Баян, акордеон

- ✓ Поліфонічний твір
- ✓ Твір великої форми
- ✓ П'єса кантиленного характеру
- ✓ П'єса або етюд технічного спрямування

СТРУННО-СМИЧКОВІ ІНСТРУМЕНТИ

Скрипка

- ✓ Поліфонічний твір
- ✓ Твір великої форми
- ✓ П'єса кантиленного характеру
- ✓ П'єса або етюд технічного спрямування

Класична гітара

- ✓ Поліфонічний твір у перекладі для гітари

- ✓ Твір великої форми
- ✓ П'єса кантиленного характеру
- ✓ Твір технічного спрямування

Електрогітара

- ✓ Твір великої форми
- ✓ Дві різнохарактерні п'єси під мінус
- ✓ Джазовий стандарт

ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ

Флейта

- ✓ Твір великої форми
- ✓ Дві різнохарактерні п'єси
- ✓ 2-4 конструктивних етюди (допускається виконання з нот)

Саксофон

- ✓ Твір великої форми
- ✓ Дві різнохарактерні п'єси
- ✓ 2-4 конструктивних етюди (допускається виконання з нот)

Труба

- ✓ Твір великої форми
- ✓ Дві різнохарактерні п'єси
- ✓ 2-4 конструктивних етюди (допускається виконання з нот)

Ударні інструменти (ксилофон, маримба, віброфон, малий барабан)

- ✓ П'єса або етюд технічного спрямування для малого барабану
- ✓ П'єса для ксилофону/маримби/віброфону
- ✓ П'єса або пісня для барабанної установки з акомпанементом або фонограмою в естрадному стилі (джаз, рок, поп або ін.)

ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ

- ✓ Диригування хорового твору з супроводом
- ✓ Диригування хорового твору *a capella*
- ✓ Гра партитури твору *a capella* на фортепіано
- ✓ Спів партій хорового твору.

СПІВ (АКАДЕМІЧНИЙ/ЕСТРАДНИЙ)

Академічний спів

- ✓ Народна пісня *a capella*
- ✓ Обробка народної пісні
- ✓ Романс (арія) західноєвропейського композитора
- ✓ Солоспів сучасного українського композитора

Естрадний спів

- ✓ Народна пісня *a capella*
- ✓ Народна пісня в сучасному аранжуванні
- ✓ Пісня українських авторів
- ✓ Світовий хіт

II етап – Колоквіум

Передбачає проведення співбесіди зі вступником. Під час співбесіди вступник повинен продемонструвати мотивацію до навчання за спеціальністю «Музичне мистецтво», загальну обізнаність у сфері музичного мистецтва, розуміння основ музикознавства, історії музики та специфіки обраного фаху (вокал, інструментальне виконавство тощо). Оцінюється вміння усно аналізувати музичні твори, висловлювати власну творчу позицію, а також здатність до подальшого професійного розвитку. Особлива увага приділяється загальнокультурному рівню, комунікативним навичкам та наявності творчого потенціалу, сформованого в процесі здобуття фахової передвищої освіти.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами творчого конкурсу виставляється одна позитивна оцінка за шкалою 100–200 балів (з кроком не менше ніж в один бал). Творчий конкурс проводиться в один тур межах одного дня (результат оцінювання оприлюднюється не пізніше наступного дня).

Вступник вважається допущеним до участі в конкурсі, якщо він набрав:

- не менше 100 балів — для вступу на місця за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб;

- не менше 130 балів — для вступу на місця регіонального замовлення (навчання за кошти місцевого бюджету).

Бали	Рівні досягнень	Критерії оцінювання
200	Високий	I етап: Вступник виконує музичні твори, що за складністю відповідають або перевищують програмні вимоги. Вступнику притаманні інтонаційна стабільність, артистизм та дар емоційного впливу на слухача, яскрава виконавська інтерпретація музичних творів, він володіє програмним матеріалом у повному обсязі на високому виконавському рівні. II етап: Вступник демонструє нестандартне мислення, формує свою точку зору. Відповідь розгорнута, глибоко обґрунтована, логічно структурована, вступник вільно користується професійною термінологією. Вступник володіє всіма знаннями та навичками у повному обсязі, а саме: має розвинуте та оригінальне музичне мислення, бездоганні слухові здібності.

190 - 199	Високий	I етап: Вступник артистично та впевнено тримається на сцені, емоційно розкутий; має високий рівень творчого самовираження, демонструє високий технічний рівень виконання музичних творів. Форма виступу якісна і досконала. Музична пам'ять та інтонація на високому рівні. Вступник виконує твори значної складності. Вміє використовувати набуті знання, вміння та навички. В процесі виконання програми демонструє наявність виконавської концепції, творчої свободи, високий рівень технічної майстерності, елементи артистизму, виконавської витримки. II етап: Вступник вільно орієнтується в матеріалі, демонструє володіння нормативними теоретичними знаннями, достатній рівень професійної ерудиції. Вступник володіє всіма знаннями та навичками у повному обсязі, а саме: має розвинуте музичне мислення та відмінні слухові здібності. Відповідь містить несуттєві неточності.
180 - 189	Високий	I етап: Вступник виконує твори, що за своїм рівнем складності відповідають вступним вимогам на високому фаховому рівні, володіє арсеналом виконавської техніки, демонструє хороше відчуття музичного стилю та форми, допускаючи у процесі виконання невеликі несуттєві неточності та незначні помилки. II етап: Вступник демонструє досить ґрунтовні знання, у відповіді вільно застосовує професійну термінологію. Вступник володіє всіма знаннями та навичками у повному обсязі, а саме: має розвинуте музичне мислення та гарні слухові здібності. У відповіді допускає несуттєві помилки та неточності.
170 - 179	Достатній	I етап: Вступник виконує програму згідно вимог, стабільно, емоційно розкуто, демонструє певні навички та уміння, але не має достатнього професійного та виконавського комплексу. Музична та ритмічна пам'ять вступника на достатньо високому рівні, але його виконання не завжди переконливо втілює художньо-образний зміст виконуваних творів. II етап: Вступник демонструє достатній рівень професійної ерудиції, але допускає окремі не принципові помилки у характеристиці художніх явищ. Його відповідь розгорнута, але мають місце неточності при розкритті окремих положень. Вступник недостатньо вільно користується професійною термінологією. У відповіді допускає неточності та незначні помилки.
160 - 169	Достатній	I етап: Вступник виконує програму згідно вимог, стабільно, емоційно, демонструє певні навички та уміння. Він володіє повним спектром засобів виконавської виразності, але його виконання не завжди переконливо втілює художньо-образний зміст виконуваних творів та містить окремі помилки в розумінні стилістичних особливостей інтерпретації виконуваних музичних творів. У виконанні відчувається невпевненість при реалізації стилістичних уявлень. II етап: У процесі відповіді вступник демонструє розуміння окремих стилістичних явищ, знання літератури для обраної спеціалізації, але виявляє недостатні знання історії розвитку музичного виконавства. Відповідь містить ряд неточностей та помилок.

150 - 159	Достатній	I етап: Вступник виконує програму згідно програмних вимог, відповідно до своїх індивідуальних можливостей, на посередньому виконавському рівні, з досить суттєвими недоліками у розумінні змісту музичних творів. Вступник демонструє певні навички та уміння, але в наявності обмежені виконавські можливості, недоліки розвитку музичного мислення. Виконання програми недостатньо осмислене, є технічні недоліки. II етап: Вступник досить вільно орієнтується в стилістичних рисах своєї вступної програми, але його відповіді бракує точності та впевненості, ґрунтовної професійної обізнаності, лексика вступника обмежена. Вступник володіє всіма знаннями та навичками, але не завжди може демонструвати набуті знання та вміння на відповідному рівні. У відповіді допускає неточності та помилки.
140 - 149	Середній	I етап: Програма відповідає вимогам. Вступник тримається на сцені досить впевнено, демонструє певні навички та уміння, але його виступ не відображає у повній мірі художньо-образний зміст виконуваних творів. Вступник має слабо сформований виконавський апарат, його виконання містить технічні недоліки, відсутність стабільності. Вступник демонструє середній рівень розвитку музичної та ритмічної пам'яті. II етап: Вступник демонструє обізнаність в художніх стилях окремих епох, але плутається у поняттях, відповідь неповна. Він недостатньо вільно користується професійною термінологією. Його відповідь містить ряд неточностей та недоліків, не є повною та вичерпною.
130 - 139	Середній	I етап: Програма виступу відповідає вимогам, але вступник виконує програму із суттєвими недоліками, на посередньому виконавському рівні, з помилками та неточностями, тримається на сцені невпевнено, помітними є погіршеності виконання творів. Виконання програми відповідає програмним вимогам й індивідуальним можливостям студента, але свідчить про відсутність упевненого знання нотного тексту. Допускаються помилки при інтонуванні. II етап: Вступник демонструє поверхові судження, слабкі знання історичних стилів у мистецтві та фрагментарне знання літератури для обраного інструменту, виявляє нездатність до узагальнення. Вступник володіє навичками та вміннями, але не в повному обсязі. Його відповідь містить суттєві недоліки та неточності.
120 - 129	Середній	I етап: Вступник демонструє певні професійні навички, програма відповідає вимогам. Помітними є недоліки звуковидобування, виконавської техніки, реалізації форми творів, Вступник емоційно скутий, фальшиво інтонує, виконує програму із суттєвими недоліками, на посередньому виконавському рівні, з помилками та неточностями. Виконання програми відповідає програмним вимогам й індивідуальним можливостям студента, але свідчить про відсутність упевненого знання нотного тексту, студент виявляє недостатньо осмислене і емоційне його прочитання. II етап: Вступник демонструє слабке знання історичних стилів у мистецтві та фрагментарне знання літератури для обраної спеціалізації, слабку опору на нормативні теоретичні знання, присутнє скуте володіння професійною лексикою. Вступник може виконувати основні форми роботи з середнім рівнем якості, допускаючи при цьому суттєві помилки та неточності.

110 - 119	Низький	I етап: Вступник не демонструє належної форми виконання програми та необхідних виконавських навичок для її втілення, не здатний виконати музичні твори згідно з програмними вимогами в повному обсязі, фрагментарно володіє частинами музичних творів. При виконанні програми допускає значну кількість помилок. II етап: Вступник не орієнтується у проявах художніх стилів в мистецтві, його відповідь обмежена змістовно, нелогічна, бездоказова, лексично скута. Вступник має деякі навички, але необхідний об'єм знань та вмінь не демонструє. Відповідь фрагментарна, містить ряд суттєвих неточностей та помилок.
100 - 109	Низький	I етап: Вступник має обмежені музичні та виконавські здібності, відсутні елементарні професійні навички. Творче мислення не розвинуте, не здатний виконати музичні твори згідно з програмними вимогами в повному обсязі, фрагментарно володіє частинами музичних творів. При виконанні програми допускає значну кількість помилок, демонструє слабо сформоване художньо-образне мислення, елементарні навички та вміння. II етап: Вступник не володіє професійними знаннями та поняттями, не може побудувати змістовної відповіді. Вступник не демонструє необхідний об'єм знань та вмінь. З багатьма суттєвими помилками та не в повному обсязі дає відповідь на запитання членів комісії, відповідь фрагментарна, побудована нелогічно.
0 - 99	Низький	I етап: Вступник неспроможний виконати програму напам'ять, фрагментарно володіє частинами музичних творів, обирає невірний темп, порушує інтонаційну чистоту, має слабкий виконавський апарат, слабо розвинуту виконавську техніку. II етап: Вступник не може відповісти на запитання, не розуміє його змісту. Вступник абсолютно не виявив необхідний об'єм знань та вмінь. Не зміг дати відповідь на поставлені запитання, не орієнтується в професійній термінології.

Список рекомендованої літератури

1. Андреева Е. Основы музыкальной грамоты. К. : Музыкальная Украина, 1993.
2. Давидов М. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста / М. Давидов. К.: Муз. Україна, 1997. 240 с.
3. Єпімахова О.В. Сольфеджіо на основі української народної пісні. К., 2013. 91 с.
4. Іваницький А.І. Українська музична фольклористика (методологія і методика) : навч. посіб. / А.І. Іваницький. К. : Заповіт, 1997. 392 с.
5. Іваницький А. Український музичний фольклор : підручник / А. Іваницький. Вінниця : Нова книга, 2004. 320 с.
6. Колеса Ф.М. Ритміка українських народних пісень / Ф.[М.] Колеса - Львів : Накладом Наук. Т-ва ім. Шевченка. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1907. 254 с.: нот. Відб. із: Зап. Наук. Т-ва ім. Шевченка. 1906-1907. Т. 69, 71-74, 76.
7. Колеса Ф. М. Музикознавчі праці / Ф. М. Колеса ; підгот. до друку, вступ. стаття і прим. С. Й. Грици. К. : Наукова думка, 1970. 592 с.

8. Колеса М. Основи техніки диригування / М. Ф. Колеса : [2 вид.]. К. : Музична Україна, 1973. 198 с.
9. Колесса М. Хорові твори [Ноти] / М. Колесса ; вступ. слово Н. Величко. К. : Музична Україна, 2005. 157 с
10. Круль П.Ф. Східнослов'янська інструментальна культура: історичні витоки і функціонування : монографія / П. Ф. Круль. Івано-Франківськ : Плай, 2006. 160 с.
11. Леонтович М. Хорові твори / М. Леонтович. К. : Муз. Україна, 2005. 376 с.
12. Макаров А.М. Світло українського бароко / А.М. Макаров. К. : Мистецтво, 1994. 288 с.
13. Мархлевський Л. Практичні основи роботи в хоровому класі / Л. Мархлевський. К., 1986. 96 с
14. Павленко Т. Сольфеджіо на основі українських народних пісень. К.: Музика, 2003.
15. Павлюченко С. Елементарна теорія музики : посіб. для муз. шкіл та училищ / С. Павлюченко. К. : Музична Україна, 1997. 160 с.
16. Павлюченко С. Елементарна теорія музики. К.: Музична Україна, 1980.
17. Писаревський Н. Сольфеджіо для музичних шкіл. К., Музична Україна. 1987.
18. Побережна Г. І. Загальна теорія музики / Г. І. Побережна, Т.В. Щериця. К. : Вища школа, 2004. 303 с.
19. Сапожнік О. Антологія української популярної естрадної пісні : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Ч.1. / О. В. Сапожнік. К. : ДАКККіМ, 2003. 153 с.
20. Сапожнік О. Антологія української популярної естрадної пісні : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Ч.2. / О. В. Сапожнік. К. : ДАКККіМ, 2003. 165 с.
21. Смаглій Г. А. Основи теорії музики : підр. для муз. училищ / Г. А. Смаглій, Л. В. Маловик. Харків : Факт, 1998. 384 с.
22. Співає Український народний хор імені Г. Верьовки [Ноти] / Автор-упоряд. А. Т. Авдієвський; Упоряд. М. І. Пилипчак. К. : Муз. Україна, 2005. 275 с.
23. Українські народні пісні в перекладі для баяна М. Різоля. К. : Музична Україна. 20 с.
24. Юцевич Ю.Є. Музика : словник-довідник / Ю.Є. Юцевич. Тернопіль: Навч. книга; Богдан, 2003. 352 с.